

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра менеджменту та адміністрування

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова вченої ради

31.08.2023

протокол № 09, п. 16

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 31.08.2023 № 107

**ДЕРЖАВНІ ПОЛІТИКИ, ПРОГРАМИ І ПРОЄКТИ В
БАГАТОРІВНЕВОМУ УПРАВЛІННІ /
PUBLIC POLICIES, PROGRAMS AND PROJECTS IN MULTILEVEL
GOVERNANCE**

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«магістр» / «master»
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування» / «Public administration»
Спеціальність	281 ««Публічне управління та адміністрування» / «Public administration»
Освітня програма	«Публічне управління та адміністрування» / «Public administration»

Розробник: Семенюк Ірина, кандидат економічних наук

Гарант освітньої програми «Публічне управління та адміністрування» – Ніколіна Ірина, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри менеджменту та адміністрування

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування від 28.08.2023 протокол № 18; на засіданні вченої ради факультету економіки, менеджменту та права від 29.08.2023, протокол № 08.

Рецензенти:

Наталя Махначова, кандидат економічних наук, доцент

Ольга Олійник, Голова громадської організації «Ідеї для людей», м. Вінниця

Редактор: Фатеева Т.

Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 08.09.2023 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний

Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,39.

Обл.-вид. арк. 1,18. Тираж 2. Зам. № 438.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Мета вивчення дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Державні політики, програми і проекти в багаторівневому управлінні» є формування комплексу компетентностей у здобувачів вищої освіти щодо теоретичних основ процесу реалізації державних політик, програм та проектів суб'єктами усіх рівнів, а також формування практичних навичок та вміння визначати, аналізувати, оцінювати та прогнозувати результати та наслідки стратегічного управління в державній політиці в умовах забезпечення національної безпеки.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Державні політики, програми і проекти в багаторівневому управлінні» для освітньої програми «Публічне управління та адміністрування» є формування комплексу компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК6. Здатність до професійного спілкування іноземною мовою.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК6. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

СК8. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК9. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Державні політики, програми і проекти в багаторівневому управлінні» полягають:

РН1. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН3. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

РН6. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.

PH7. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

PH11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

PH12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки магістрів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Стратегічне управління та професійний розвиток в публічних організаціях», «Демократичне врядування».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Здобувачі вищої освіти, які повністю виконали програму дисципліни та набрали достатню кількість балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання (згідно з Положенням Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти №12 від 07.02.2022).

У разі, якщо здобувач вищої освіти бажає поліпшити свою оцінку, або не набрав 75 балів, він складає екзамен з усієї програми навчальної дисципліни у вигляді письмового опитування знань згідно завдань встановленого зразка.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переведення поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці. Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового (семестрового) контролю, має право звернутись із проханням переглянути оцінку, одержану на екзамені (згідно Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів №32 від 07.02.2022).

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл

Теми	Кількість годин				Форми контролю
	Всього годин / кредитів	З них			
		Лекції	Практ.	Сам. роб.	
Тема 1. Аналіз державної політики: концептуальні засади	14	2	2	10	УО, Т, ПП, ІЗ, СУН
Тема 2. Процедури аналізу політики	14	2	2	10	УО, Т, ПП, ІЗ, СУН
Тема 3. Цифровізація аналізу політики і роль великих даних	14	2	2	10	УО, Т, ПП, ІЗ, СУН
Тема 4. Показники успішності реалізації державної політики	14	2	2	10	УО, Т, ПП, ІЗ, СУН
Тема 5. Політика європейської взаємодії і євроатлантичної співпраці	20	4	4	12	УО, Т, ПП, ІЗ, СУН
Тема 6. Національні інтереси, конфлікти і міжнародна взаємодія у політиці	20	4	4	12	УО, Т, ПП, ІЗ, СУН
Тема 7. Система стратегічного планування в Україні	14	2	2	10	УО, Т, ПП, ІЗ, СУН
Тема 8. Системний аналіз у стратегічному управлінні	14	2	2	10	УО, Т, ПП, ІЗ, СУН
Тема 9. Програми і проєкти як інструментарій реалізації стратегії розвитку громад і територій	14	2	2	10	УО, Т, ПП, ІЗ, СУН
Тема 10. Проєктування в публічному управлінні	14	2	2	10	УО, Т, ПП, ІЗ, СУН
Тема 11. Моніторинг і оцінювання в стратегічному управлінні	14	2	2	10	УО, Т, ПП, ІЗ, СУН
Тема 12. Управління змінами в державній політиці	14	2	2	10	УО, Т, ПП, ІЗ, СУН, НД
РАЗОМ	180/6	28	28	124	
Підсумковий контроль – екзамен					

Умовні позначення: НД – наукова доповідь, УО – усне опитування; ПП – підготовка презентації; Т – тестування; ІЗ – індивідуальне завдання; СУН – система управління навчанням MOODLE.

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми)

Тема 1. Аналіз державної політики: концептуальні засади

Аналіз державної політики: сутність поняття, мета, завдання, предмет та принципи. Цілі і завдання політики. Ідентифікація проблеми/питання для аналізу політики. Аналіз середовища політики і стейкхолдерів. Бюджетування і ресурсне забезпечення політики. Підстави для державного втручання. Обмеження політики.

Тема 2. Процедури аналізу політики

Процедури аналізу політики. Види аналізу політики. Економічний, політичний і соціальний аналіз. Формулювання та порівняльний аналіз альтернативних варіантів політики. Аналітичні процедури на етапах моніторингу і оцінювання політики. Унормування процедур аналізу політики в Україні та світі.

Тема 3. Цифровізація аналізу політики і роль великих даних

Цифровізація аналізу політики: переваги та можливості. Поняття «великих даних», технології їх аналізу. Практики використання Big Data та Open Data в процесі аналізу політики. Роль великих даних у процесі прийняття рішень в державній політиці. Загрози використання Big Data в процесі аналізу політики.

Тема 4. Показники успішності реалізації державної політики

Об'єктивно вимірювані показники. Показники SMART. Прямі та непрямі індикатори. Кількісні та якісні індикатори. Індикатори процесу та результатів реалізації державних програм та проєктів. Проміжні та підсумкові індикатори. Рекомендації щодо державної політики: підготовка аналітичних документів і презентація результатів аналізу політики.

Тема 5. Політика європейської взаємодії і євроатлантичної співпраці

Теоретичні засади євроінтеграційних процесів держави. Основні засади державної політики щодо європейської інтеграції України. Особливості Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом. Статус кандидата на членство в ЄС: значення для України. Проблеми та перспективи реалізації європейської інтеграційної стратегії України. Україна і НАТО: стратегічне партнерство. Принципи діяльності блоку НАТО. Реалізація державної політики України у сфері євроатлантичної інтеграції.

Тема 6. Національні інтереси, конфлікти і міжнародна взаємодія у політиці

Національні інтереси держави. Національна безпека України: законодавче підґрунтя. Стратегія забезпечення державної безпеки. Геополітичні та геоекономічні виміри національної безпеки України. Міжнародні конфлікти. Міжнародна взаємодія у політиці. Міжнародна безпека, основні загрози міжнародній безпеці. Міжнародна система непоширення зброї масового знищення. Міжнародна протидія тероризму. Міжнародна економічна безпека. Міжнародна екологічна безпека. Міжнародна інформаційна безпека. Воєнна складова міжнародної безпеки.

Тема 7. Система стратегічного планування в Україні

Документи стратегічного планування, визначені законодавством. Державна стратегія регіонального розвитку. Особливості регіональних стратегій розвитку. Комплексний підхід до розробки національних/регіональних програмних документів щодо розвитку публічного управління. Технології стратегічного управління. Формування системи стратегічних цілей і завдань.

Тема 8. Системний аналіз у стратегічному управлінні

Системний аналіз у стратегічному управлінні: базові принципи та підходи. Роль середовища в стратегічному управлінні. SWOT-аналіз. PESTLE-аналіз. Матриця стратегічного вибору (TOWS-аналіз). Бачення розвитку як конкурентна позиція і спільні перспективи. Стратегічні рішення і стратегічний вибір. Участь громадськості у стратегічному плануванні.

Тема 9. Програми і проєкти як інструментарій реалізації стратегії розвитку громад і територій

Реалізація стратегій розвитку. Порядок розроблення, затвердження та виконання регіональних цільових програм, прогностичних документів. Організаційно-правові основи просторового планування розвитку громад та територій.

Тема 10. Проєктування в публічному управлінні

Проєктне управління (управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, якістю). Особливості проєктування в публічному управлінні. Особливості інноваційного проєкту. Використання проєктних технологій в системі публічного управління та адміністрування. Методи командної роботи. Управління проєктом у публічній сфері.

Тема 11. Моніторинг і оцінювання в стратегічному управлінні

Основні підходи до моніторингу та оцінювання в стратегічному управлінні. Оперативне управління. Управління процесом реалізації стратегії розвитку громад і територій. Моніторинг та оцінювання реалізації стратегічного плану сталого розвитку регіону. Стратегічна екологічна оцінка доктрини розвитку регіону.

Тема 12. Управління змінами в державній політиці

Теорія змін. Реалізація теорії змін у стратегічних і проєктних документах. Зміни та розвиток державних організацій. Адаптація організації до змін. Спротив змінам: причини і результати. Підходи та засоби подолання супротиву змінам. Стратегічні зміни. Управління змінами.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час здобувача, год.
1	2	3
<p>Знати: основні концептуальні засади аналізу державної політики.</p> <p>Вміти: визначати проблеми для аналізу державної політики; аналізувати середовище реалізації державної політики.</p>	<p style="text-align: center;">Тема 1. Аналіз державної політики: концептуальні засади</p> <p>Лекція № 1 План лекції</p> <p>1. Аналіз державної політики: сутність поняття, мета, завдання, предмет та принципи. 2. Ідентифікація проблеми/питання для аналізу політики. 3. Аналіз середовища політики і стейкхолдерів.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2; 5 Додаткові: 11; 20; 15 Інтернет-ресурси: 2; 3 Нормативно-правові: 3; 5</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів</p> <p>1. Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичного зняття. 2. Проходження курсу на онлайн-платформах «Prometheus», «EdEra».</p>	10
	<p>Практичне заняття № 1 Завдання до заняття</p> <p>Завдання 1. Ви – консультант з аналізу державної політики в міжнародній організації з прав людини. Ваше завдання – проаналізувати ефективність державної політики щодо захисту прав жінок в Україні. Які основні проблеми існують у цій сфері? Які рекомендації ви розробите на основі визначених проблем?</p> <p>Завдання 2. Визначити цілі і завдання державної політики в умовах подолання соціально-економічних наслідків війни в Україні на основі SMART критеріїв.</p> <p>Завдання 3. Підготувати презентацію на тему: «Бюджетування і ресурсне забезпечення політики».</p> <p>Завдання 4. З допомогою методу «Ментальні карти» визначити підстави для державного втручання та їх наслідки.</p> <p>Завдання 5. Питання для дискусійного обговорення в групах: «Обмеження державної політики – проблема чи стимул для розвитку».</p>	2
<p>Знати: особливості процедури аналізу державної політики.</p> <p>Вміти: визначати характерні відмінності кожного виду аналізу політики; робити порівняльний аналіз</p>	<p style="text-align: center;">Тема 2. Процедури аналізу політики</p> <p>Лекція № 2 План лекції</p> <p>1. Процедури аналізу політики. 2. Економічний, політичний і соціальний аналіз. 3. Унормування процедур аналізу політики в Україні та світі.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2; 5 Додаткові: 5; 15; 20; 21</p>	2

1	2	3
альтернативних варіантів політики.	Інтернет-ресурси: 2;3 Нормативно-правові: 8	
	Самостійна робота студентів 1. Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичного зняття. 2. Проходження курсу на онлайн-платформах «Prometheus», «EdEra».	10
	Практичне заняття № 2 Завдання до заняття Завдання 1. Ви – керівник громадської організації, метою діяльності якої є вирішення проблем безробіття в Україні, зокрема серед вразливих верств населення. Ваше завдання – проаналізувати існуючі державні програми та проекти підтримки зайнятості та визначити, яким чином їх можна покращити. Яким чином війна вплинула на державну політику в сфері зайнятості? Які методи та підходи ви будете використовувати для збору даних та аналізу? Завдання 2. Провести SWOT-аналіз та GAP-аналіз політик, програм, планів і законодавчих актів у галузі екології та природних ресурсів. Яка роль державної політики у даній сфері в контексті подолання екологічних наслідків війни в Україні? Результати представити у вигляді презентації. Завдання 3. Визначити переваги та недоліки кожного виду аналізу політики. Результати представити у вигляді порівняльної таблиці. Завдання 4. Здійснити порівняльний аналіз альтернативних варіантів політики. Результати представити у вигляді презентації.	2
Знати: теоретичні засади, переваги та можливості цифровізації аналізу політики. Вміти: визначити роль великих даних у процесі прийняття рішень в державній політиці та наслідки їх використання.	Тема 3. Цифровізація аналізу політики і роль великих даних Лекція № 3 План лекції 1. Цифровізація аналізу політики: переваги та можливості. 2. Поняття «великих даних», технології їх аналізу. 3. Практики використання Big Data та Open Data в процесі аналізу політики. Рекомендовані джерела: Основні: 2; 5 Додаткові: 23; 25; 31; 32 Інтернет-ресурси: 4; 9; 10 Нормативно-правові: 9 Самостійна робота студентів 1. Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичного зняття. 2. Проходження курсу на онлайн-платформах «Prometheus», «EdEra».	2
		10

1	2	3
	<p>Практичне заняття № 3 Завдання до заняття Завдання 1. Визначити роль великих даних у процесі прийняття рішень в державній політиці. Результати представити у вигляді міні-презентації. Завдання 2. За допомогою методу «Мозковий штурм» визначити ключові загрози використання Big Data в процесі аналізу політики та методи їх уникнення. Завдання 3. Зробити порівняльний аналіз позицій України у щорічному рейтингу Європейського порталу даних (починаючи з 2020 року), який оцінює показник «зрілості» політики відкритих даних у країнах Європи - Open Data Maturity Report (https://data.europa.eu/en/publications/open-data-maturity). Які чинники, на Вашу думку, позитивно або негативно вплинули на позиції України у даному рейтингу? Завдання 4. Здійснити аналіз даних порталу IFIs projects – державного реєстру проєктів соціального і економічного розвитку України, що реалізуються із залученням коштів міжнародних організацій. Порівняти динаміку використання коштів протягом останніх 5-ти років за галуззю реалізації проєктів, кредиторами та відповідальними виконавцями. Результати представити у вигляді міні-презентації. Завдання 5. Визначити чинники, які впливають на ефективність державної політики в сфері відкритих даних в умовах воєнних викликів.</p>	2
<p>Знати: основні показники успішності та результативності реалізації державної політики. Вміти: визначати індикатори успішності реалізації державної політики.</p>	<p>Тема 4. Показники успішності реалізації державної політики Лекція № 4 План лекції 1. Індикатори процесу та результатів реалізації державних програм та проєктів. 2. Проміжні та підсумкові індикатори. 3. Рекомендації щодо державної політики: підготовка аналітичних документів і презентація результатів аналізу політики. Рекомендовані джерела: Основні: 2; 5 Додаткові: 13; 19; 29; 35; 36 Інтернет-ресурси: 2; 3</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів 1. Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичного зняття. 2. Проходження курсу на онлайн-платформах «Prometheus», «EdEra».</p>	10

1	2	3
	<p>Практичне заняття № 4 Завдання до заняття Завдання 1. З метою проведення комплексної оцінки успішності реалізації державної політики протягом останніх років, проаналізувати динаміку наступних показників (кілька показників на вибір): індекс сприйняття корупції, індекс економічної свободи, рейтинг відкритих даних (Open Data Maturity), рейтинг «сили паспорта» (Henley Passport Index), індекс сталого розвитку, індекс соціального прогресу, глобальний індекс конкурентоспроможності, глобальний індекс інновацій, індекс інвестиційної привабливості, глобальний індекс кібербезпеки, міжнародний індекс захисту прав власності, індекс крихких держав, індекс сили.</p> <p>Завдання 2. Знайти та навести конкретні приклади державних програм та проєктів, де використовуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - прямі індикатори моніторингу та оцінки; - непрямі індикатори моніторингу та оцінки; кількісні індикатори моніторингу та оцінки; - якісні індикатори моніторингу та оцінки; - індикатори зі спеціальними значеннями; - складні індикатори, індекси; - індикатори процесу та результатів реалізації державних програм та проєктів. <p>Завдання 3. Визначити чи існує в Україні практика використання збалансованої система показників оцінювання результативності державної політики. Відповідь обґрунтуйте.</p>	2
<p>Знати: концептуальні засади політики європейської взаємодії і євроатлантичної співпраці. Вміти: визначати ефективність реалізації європейської та євроатлантичної інтеграційної стратегії України.</p>	<p style="text-align: center;">Тема 5. Політика європейської взаємодії і євроатлантичної співпраці</p> <p>Лекція № 5 План лекції 1. Теоретичні засади євроінтеграційних процесів держави. 2. Основні засади державної політики щодо європейської інтеграції України. 3. Особливості Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом.</p>	2
	<p>Лекція № 6 План лекції 1. Принципи діяльності блоку НАТО. 2. Реалізація державної політики України у сфері євроатлантичної інтеграції. 3. Україна і НАТО: стратегічне партнерство. Рекомендовані джерела: Основні: 2; 3; 5 Додаткові: 8; 10; 15; 27; 33 Інтернет-ресурси: 2; 3; 6</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів 1. Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичного заняття. 2. Проходження курсу на онлайн-платформах «Prometheus», «EdEra». 3. Підготовка до дебатів</p>	12

1	2	3
	<p>Практичне заняття № 5 Завдання до заняття Завдання 1. Здійснити аналіз документів, що регулюють процеси європейської та євроатлантичної інтеграції України. Результати представити у вигляді інфографіки (Canva та ін.). Завдання 2. Здійснити SWOT-аналіз та GAP-аналіз реалізації європейської інтеграційної стратегії України. Результати представити у вигляді презентації.</p>	2
	<p>Практичне заняття № 6 Завдання до заняття Проведення дебатів на тему: «Статус кандидата на членство в ЄС: значення для України».</p>	2
<p>Знати: сутнісне значення та передумови забезпечення реалізації національних інтересів держави; умови забезпечення національної безпеки держави; основні принципи та засади формування міжнародної безпеки. Вміти: визначати геополітичні та геоекономічні виміри національної безпеки України; давати характеристику основним видам міжнародної безпеки.</p>	<p>Тема 6. Національні інтереси, конфлікти і міжнародна взаємодія у політиці Лекція № 7 План лекції 1. Національні інтереси держави. 2. Національна безпека України: законодавче підґрунтя. 3. Стратегія забезпечення державної безпеки.</p>	2
	<p>Лекція № 8 План лекції 1. Міжнародні конфлікти. 2. Міжнародна взаємодія у політиці. 3. Міжнародна безпека, основні загрози міжнародній безпеці. Рекомендовані джерела: Основи: 2; 3; 5 Додаткові: 6; 8; 12; 24; 26 Інтернет-ресурси: 2; 3; 6 Нормативно-правові: 4</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів 1. Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичного заняття. 2. Проходження курсу на онлайн-платформах «Prometheus», «EdEra». 3. Підготуватись до проведення практичного заняття у форматі «Світове кафе» на тему: «Геополітичні та геоекономічні виміри національної безпеки України: основні виклики в умовах війни».</p>	12
	<p>Практичне заняття № 7 Завдання до заняття Проведення практичного заняття у форматі «Світове кафе» на тему: «Геополітичні та геоекономічні виміри національної безпеки України: основні виклики в умовах війни».</p>	

1	2	3
	<p>Практичне заняття № 8 Завдання до заняття Підготовка короткого публічного виступу на одну із запропонованих тем: - Міжнародна система непоширення зброї масового знищення. - Міжнародна протидія тероризму. - Міжнародна економічна безпека. - Міжнародна екологічна безпека. - Міжнародна інформаційна безпека. - Воєнна складова міжнародної безпеки.</p>	2
<p>Знати: основні документи стратегічного планування, які визначені законодавством. Вміти: визначати стратегічні цілі та завдання розробки документів стратегічного планування.</p>	<p>Тема 7. Система стратегічного планування в Україні Лекція № 9 План лекції 1. Документи стратегічного планування, визначені законодавством. 2. Державна стратегія регіонального розвитку. 3. Комплексний підхід до розробки національних/регіональних програмних документів щодо розвитку публічного управління. Рекомендовані джерела: Основи: 2; 5; 6; 7 Додаткові: 2; 16; 28; 30 Інтернет-ресурси: 1; 2; 3 Нормативно-правові: 2; 7</p> <p>Самостійна робота студентів 1. Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичного заняття. 2. Проходження курсу на онлайн-платформах «Prometheus», «EdEra».</p> <p>Практичне заняття № 9 Завдання до заняття Завдання 1. Обрати для аналізу стратегію розвитку одного з регіонів України, визначити її основні особливості та провести оцінку стратегічних цілей і завдань. Результати представити у вигляді презентації. Завдання 2. Охарактеризувати технології стратегічного управління на конкретному прикладі. Результати представити у вигляді презентації. Завдання 3. Підготуватись до виконання групового практичного завдання, яке передбачає побудову ефективного дерева проблем в контексті стратегічного планування розвитку територій: ознайомитись із статистичними даними, монографіями статтями, сайтами місцевих органів самоврядування та визначити основні проблеми соціально-економічного розвитку громад Вінницької області (на вибір).</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів 1. Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичного заняття. 2. Проходження курсу на онлайн-платформах «Prometheus», «EdEra».</p>	10
	<p>Практичне заняття № 9 Завдання до заняття Завдання 1. Обрати для аналізу стратегію розвитку одного з регіонів України, визначити її основні особливості та провести оцінку стратегічних цілей і завдань. Результати представити у вигляді презентації. Завдання 2. Охарактеризувати технології стратегічного управління на конкретному прикладі. Результати представити у вигляді презентації. Завдання 3. Підготуватись до виконання групового практичного завдання, яке передбачає побудову ефективного дерева проблем в контексті стратегічного планування розвитку територій: ознайомитись із статистичними даними, монографіями статтями, сайтами місцевих органів самоврядування та визначити основні проблеми соціально-економічного розвитку громад Вінницької області (на вибір).</p>	2

1	2	3
<p>Знати: основні теоретичні засади та принципи системного аналізу у стратегічному управлінні.</p> <p>Вміти: застосовувати інструменти та методи здійснення системного аналізу у стратегічному управлінні.</p>	<p>Тема 8. Системний аналіз у стратегічному управлінні</p> <p>Лекція № 10</p> <p>План лекції</p> <p>1. Системний аналіз у стратегічному управлінні: базові принципи та підходи. Роль середовища в стратегічному управлінні.</p> <p>2. Бачення розвитку як конкурентна позиція і спільні перспективи.</p> <p>3. Стратегічні рішення і стратегічний вибір.</p> <p>4. Участь громадськості у стратегічному плануванні.</p> <p>Рекомендовані джерела:</p> <p>Основи: 2; 5; 6; 7</p> <p>Додаткові: 2; 4; 16; 28; 30</p> <p>Інтернет-ресурси: 1; 2; 3</p> <p>Нормативно-правові: 2</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів</p> <p>1. Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичного зняття.</p> <p>2. Проходження курсу на онлайн-платформах «Prometheus», «EdEra».</p>	10
	<p>Практичне заняття № 10</p> <p>Завдання до заняття</p> <p>Завдання 1. Проаналізувати документи стратегічного планування будь-якої з громад Вінницької області. Знайти підтвердження та навести приклади залучення жителів громади до процесу розробки та впровадження документів стратегічного планування. Результати представити у вигляді презентації.</p> <p>Завдання 2. Проаналізувати документи стратегічного планування будь-якої з громад Вінницької області. Здійснити оцінку стратегії розвитку громади за наступними критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Залучення – чи враховує стратегія реальні потреби мешканців громади, чи представники/ці різних груп населення брали участь на етапі стратегічного планування; -Інформування – чи знають люди про стратегію громади, чи отримали інформацію про стратегічні проекти, чи бачать перспективи розвитку для свого населеного пункту. -Впровадження – чи справді стратегія працює, а її виконання приносить користь людям, чи відбуваються заплановані зміни. -Моніторинг – наскільки орган місцевого самоврядування відстежує динаміку виконання завдань стратегії, чи аналізує успіхи та перешкоди (разом із громадськістю!), чи вживає заходи для покращення роботи. -Звітування – чи отримують мешканці інформацію про поточний стан реалізації стратегії, виконані проекти, досягнуті показники розвитку. <p>Відповідь обґрунтувати.</p> <p>Завдання 3. На основі SWOT-аналізу соціально-економічного розвитку будь-якої з громад Вінницької області, побудувати матрицю TOWS аналізу як інструменту,</p>	2

1	2	3
	що допомагає згенерувати можливі варіанти сценаріїв розвитку громади. Результати представити у вигляді презентації.	
<p>Знати: організаційно-правові засади розробки програм і проєктів розвитку громад і територій.</p> <p>Вміти: визначати стратегічні напрями розвитку громад і територій.</p>	<p>Тема 9. Програми і проєкти як інструментарій реалізації стратегії розвитку громад і територій</p> <p>Лекція № 11</p> <p>План лекції</p> <p>1. Реалізація стратегій розвитку.</p> <p>2. Порядок розроблення, затвердження та виконання регіональних цільових програм, прогнозних документів.</p> <p>3. Організаційно-правові основи просторового планування розвитку громад та територій.</p> <p>Рекомендовані джерела:</p> <p>Основи: 1; 2; 6; 7</p> <p>Додаткові: 22</p> <p>Інтернет-ресурси: 1; 2; 3; 8</p> <p>Самостійна робота студентів</p> <p>1. Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичного зняття. Підготовка до групової дискусії.</p> <p>2. Проходження курсу на онлайн-платформах «Prometheus», «EdEra».</p> <p>Практичне заняття № 11</p> <p>Завдання до заняття</p> <p>Завдання 1. Детально ознайомитись із стратегією розвитку будь-якої із громад Вінницької області. Визначити основні зацікавлені сторони реалізації стратегії за допомогою «цибулевої» діаграми. Побудувати матрицю впливовості зацікавлених сторін.</p> <p>Завдання 2. Зробити візуалізацію дорожньої карти Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2027 року.</p> <p>Завдання 3. Проведення групової дискусії щодо зміни векторів стратегічного розвитку громад і територій в умовах подолання соціально-економічних наслідків війни в Україні.</p>	<p>2</p> <p>10</p> <p>2</p>
<p>Знати: теоретико-методологічні засади проєктування в публічному управлінні.</p> <p>Вміти: управляти проєктом в публічній сфері.</p>	<p>Тема 10. Проєктування в публічному управлінні</p> <p>Лекція № 12</p> <p>План лекції</p> <p>1. Проєктне управління: сутність та основні принципи.</p> <p>2. Методи командної роботи в проєктному управлінні.</p> <p>3. Управління проєктом у публічній сфері.</p> <p>Рекомендовані джерела:</p> <p>Основи: 1; 2; 6; 7</p> <p>Додаткові: 3; 9; 14; 22</p> <p>Інтернет-ресурси: 1; 2; 3; 8</p> <p>Самостійна робота студентів</p> <p>1. Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичного зняття.</p> <p>2. Проходження курсу на онлайн-платформах «Prometheus», «EdEra».</p>	<p>2</p> <p>10</p>

1	2	3
	<p>Практичне заняття № 12 Завдання до заняття Завдання 1. Детально ознайомитись із стратегією розвитку будь-якої із громад Вінницької області. Розробити «Матрицю проєктів» у вигляді таблиці, яка відображає стратегічні цілі та ідеї пілотних проєктів в рамках реалізації стратегії. Завдання 2. Детально ознайомитись із стратегією розвитку будь-якої із громад Вінницької області. Запропонувати ідею проєкту, який буде:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповідати стратегічним цілям; - покращувати якість життя максимальної кількості мешканців громади; - реалістичним; - може бути реалізованим в короткостроковій перспективі. <p>Завдання 3. Підготувати короткий публічний виступ на одну із запропонованих тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Особливості проєктування в публічному управлінні. - Особливості інноваційного проєкту. - Використання проєктних технологій в системі публічного управління та адміністрування. 	2
<p>Знати: теоретичні особливості здійснення моніторингу та оцінювання в стратегічному управлінні. Вміти: використовувати інструменти моніторингу та оцінювання в процесі аналізу реалізації стратегій розвитку громад і територій.</p>	<p style="text-align: center;">Тема 11. Моніторинг і оцінювання в стратегічному управлінні</p> <p>Лекція № 13 План лекції 1. Основні підходи до моніторингу та оцінювання в стратегічному управлінні. Оперативне управління. 2. Управління процесом реалізації стратегії розвитку громад і територій. 3. Стратегічна екологічна оцінка доктрини розвитку регіону. Рекомендовані джерела: Основи: 2; 5 Додаткові: 7; 18; 34 Інтернет-ресурси: 2; 3</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів 1. Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичного заняття. 2. Проходження курсу на онлайн-платформах «Prometheus», «EdEra».</p>	10
	<p>Практичне заняття № 13 Завдання до заняття Завдання 1. Визначити основних суб'єктів, які формують інституційну систему моніторингу та оцінювання програм регіонального розвитку в Україні. Результати представити у вигляді ментальної (інтелект) карти (Canva, Coggle, MindMur та ін.). Завдання 2. Здійснити моніторинг та оцінювання реалізації стратегічного плану сталого розвитку регіону (на вибір). Завдання 3. Підготувати візуальну доповідь на тему: «Звітування про моніторинг виконання стратегії розвитку громад: аналітичний аспект».</p>	2

1	2	3
<p>Знати: теоретичні засади управління змінами в державній політиці.</p> <p>Вміти: використовувати методи та інструменти управління змінами в державних організаціях.</p>	<p>Тема 12. Управління змінами в державній політиці</p> <p>Лекція № 14</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія змін. Реалізація теорія змін у стратегічних і проєктних документах. 2. Зміни та розвиток державних організацій. 3. Управління змінами. 4. Стратегічні зміни. <p>Рекомендовані джерела:</p> <p>Основи: 2; 5</p> <p>Додаткові: 1; 17</p> <p>Інтернет-ресурси: 2; 3</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичного зняття. 2. Проходження курсу на онлайн-платформах «Prometheus», «EdEra». 	10
	<p>Практичне заняття № 14</p> <p>Завдання до заняття</p> <p>Завдання 1. Підготувати візуальну доповідь щодо стратегічних змін у діяльності державних організацій в умовах війни. Наведіть конкретні приклади (на вибір):</p> <ul style="list-style-type: none"> - змін у меті й завданнях діяльності державної організації; - змін в застосовуваних технологіях; - змін в організаційних структурах та управлінських процесах; - змін в організаційній культурі; - змін в кадровому забезпеченні; - змін в ефективності роботи організації; - змін в престижі й репутації організації. <p>Завдання 2. Визначити та обґрунтувати найбільш ефективні методи подолання опору змінам в державних організаціях. Результати представити у вигляді презентації.</p> <p>Завдання 3. Підготуватись до групової дискусії щодо вибору найбільш оптимальної моделі стратегії управління змінами в державних організаціях в сучасних умовах.</p>	2
ВСЬОГО:		180/6

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Блага Н. В. Управління проектами : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
2. Буник М. З. Аналіз публічної політики : навч. посіб. Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; відп. за вип. Н. З. Онисько. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2021. 124 с.
3. *Європейська та євроатлантична інтеграція : навч. посіб. / [О. В. Баула, Т. В. Божидарнік, Т. М. Вісина, Н. М. Галазюк, О. М. Зелінська, О. Я. Кравчук, П. Я. Кравчук, Л. В. Корольчук, О. М. Лютак, Т. Л. Никитюк, Л. В. Савош, О. А. Урбан] : за заг. ред. О. М. Лютак. стер. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 376 с.*
4. Катренко А. В., Пасічник В. В. *Прийняття рішень: теорія та практика : підручник / за наук. ред. В. В. Пасічника. Львів : Новий Світ-2000, 2021. 447 с.*
5. *Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, І. С. Бондар, В. Г. Горник, В. В. Шпачук. Київ : Ліра-К, 2019. 254 с. (1, 2)*
6. *Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник [Ю.Є. Петруня, Б. В. Літовченко, Т. О. Пасічник та ін.] ; за ред. Ю. Є. Петруні. [4-те вид., переробл. і доп.]. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 276 с.*
URL:
<http://212.1.86.13/jspui/bitstream/123456789/4070/1/%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BD%D1%8F%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D1%83%D0%BF%D1%80%20%D1%80%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BD%D1%8C%202020.pdf>
7. *Стратегічне управління : навчальний посібник / В.Л. Дикань та ін. Київ : «Центр учбової літератури», 2019. 272 с.*

Додаткові

1. Антохов А.А., Клевчик Л.Л., Лусте О.О. *Управління змінами: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т. імені Юрія Федьковича. 2022. 208с.*
2. Архипенко С. В. Проблеми реалізації стратегій регіонального розвитку та напрями удосконалення стратегічного управління регіонами України. Бюджетне фінансування регіональних програм розвитку. *Наукові інновації та передові технології.* 2023. № 5 (19). С. 14-20. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/4588/4612>
3. Богуцький С. Сутність та структура проекту як ключового об'єкта проектного менеджменту в публічному управлінні: теоретичні засади. *Науковий вісник: Державне управління.* 2023. №1 (13), 86–101. URL: <https://nvdu.undicz.org.ua/index.php/nvdu/article/view/293/267>
4. Бурик М.М. Стратегічне управління розвитком територіальних громад в умовах забезпечення національної безпеки. *Наукові перспективи.* 2022. № 10(28). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/5638/5670>.

5. Дикий А.П. Державна політика запобігання та протидії економічній злочинності в системі гарантування економічної безпеки України [Текст]: монографія. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2023. 428 с.
6. Дронов В. Ю. Міжнародні відносини та світова політика : навч.-метод. посіб. [Електронний ресурс]; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2022. 131 с. Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/23460> ISBN 978-966-928-880-6.
7. Звіт про проведення моніторингу реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та виконання Плану заходів з її реалізації на 2021-2023 роки у 2021 - 2022 роках. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку громад та територій України. URL: <https://mtu.gov.ua/>
8. Зовнішня політика та політика безпеки після оновлення влади: послідовність, зміни, перспективи. Центр Разумкова. Київ : Вид-во «Заповіт», 2019. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2019_Zov_Polit_Onovlennya.pdf.
9. Іванова Т. В. Методологія проєктного підходу в реалізації стратегічних пріоритетів сервісно-орієнтованої держави. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 11. С. 82-85.
10. Конституційно-правове забезпечення набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору / ред. Гомонай В. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 260 с.
11. Консультації з громадськістю і стейкхолдерами. Унормовуємо і впроваджуємо. Методично-практичні рекомендації з проведення органами місцевого самоврядування консультацій з громадськістю та заінтересованими сторонами (стейкхолдерами). URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/attachment/document/664/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96_%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%96%CC%88.pdf.
12. Литвин В.М., Верменич Я. В. Геополітична регіоналізація просторового розвитку України: методологічні стратегії. *Вісник НАН України*. 2022. № 5. С. 63-75.
13. Лукашук М. В. Механізми реалізації ефективного врядування в Україні в умовах євроінтеграції. *Публічне управління та регіональний розвиток*. 2023. №19. С. 128-151.
14. Майстренко К. М. Управління проєктами та програмами у сфері публічного управління. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 16. С. 93–96. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=7568&i=13>
15. Мельник, Т. Ю. Державна підтримка та стимулювання розвитку бізнесу в Україні під час дії воєнного стану. *Економіка, управління та адміністрування*. 2022. №2(100). С. 3–11. URL: <http://ema.ztu.edu.ua/article/view/261787>
16. Методичні рекомендації щодо стратегічного планування в громадах. URL: <https://www.hromady.org/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%A1%D0%9F-%D0%9E%D0%A2%D0%93-%D1%81%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BE-2018-5.pdf>.

17. Михайловська О. В. Воронко А. О. Реалізація змін в публічному управлінні. *Наукові перспективи*. 2021. №6(12). С. 67-75. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/304>
18. Могілат І. М., Нижник О. М. Методичні рекомендації зі здійснення моніторингу і оцінки реалізації планувальних документів із відновлення та розвитку територіальних громад. URL: https://euneighbourseast.eu/wp-content/uploads/2023/04/me_methodological_recommendations_model_web.pdf
19. Мульська О.П., Сорочак О.З. Удосконалення політики регулювання міграційних процесів в умовах соціально-економічної нестабільності: інституціональний підхід. *Innovation and Sustainability*. 2023. № 2. С. 18–30. URL: <https://ins.vntu.edu.ua/index.php/ins/article/view/152>.
20. Навчальний дистанційний курс «Аналіз публічної політики». Серія «Парламентська тренінгова бібліотека». URL: <https://e-learning.rada.gov.ua/storage/120/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D1%83.pdf>.
21. Никифорок О.І., Ляшенко О.Ф. Підходи до оптимізації процедур аналізу регуляторного впливу: світовий досвід та українські реалії. *Економіка і прогнозування*. 2021. №1. URL: http://eip.org.ua/docs/EP_21_1_71_uk.pdf.
22. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проектами : підручник. Київ: ЦНЛ, 2019. 432 с.
23. Омеляненко В.А., Омеляненко О.М., Кравченко Ю.А. (2023). Дикористання інновацій в сфері даних в контексті сталого розвитку територіальних громад. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 48. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2230/2153>.
24. Онтологія війни і миру: безпека, стратегія, смисл: монографія / Борис Олександрович Парахонський, Галина Михайлівна Яворська. Київ: НІСД, 2019. 560 с. (6)
25. Палій С. Сучасні тенденції розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення у контексті прийняття ефективних управлінських рішень(на прикладі органів державної влади України). *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2022. Вип. 10. URL: <http://surl.li/fioce>.
26. Поліщук І. Геополітична роль України. *Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: філософія, філософія права, політологія, соціологія*. 2022. № 1(52). С. 169-177.
27. Резніков В. В. Концептуальні засади стратегії формування та реалізації державної політики у сфері європейської інтеграції України. *Публічне управління та місцеве самоврядування*. 2020. Вип. 1(44). С. 66-72.
28. Романюк С.А. Теорія та практика стратегічного управління : монографія. Київ : НАДУ, 2019. 232 с.
29. Семенюк І. Ю., Махначова Н. М., Іванченко Г. В. Перспективи розвитку гендерної політики в системі публічного управління. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 9. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2206>

30. Семенюк І.Ю., Махначова Н. М. Стратегічне планування розвитку територій з урахуванням цілей сталого розвитку. *Ефективна економіка*. 2019. № 10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2019_10_26
31. Стеблина Н.О. Складові цифровізації політики: цифровий форум, цифровий капітал та структура цифрових можливостей. *Науковий журнал «Політикус»*. 2020. Вип. 5. С. 126-132. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/10373>.
32. Стешенко Н. Л., Болотіна Є.В., Чоста К.С. Технології Big Data як система сучасних методів політичного впливу. *Регіональні студії*. 2022. № 31. URL: <http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/31/8.pdf>.
33. Хачатрян А.А. Правові засади державної політики України у сфері міжнародного співробітництва й консульських відносин. *Наукові записки. Серія: Право*. 2022. Вип. 13. С. 98-103.
34. Хосе Л. Сервера. Розробка системи моніторингу територіального розвитку. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/13779>
35. Шаптала Н. К., Камінська Н. В. Державна політика України з питань тимчасово окупованих територій: проблеми концептуалізації в сучасному науковому дискурсі. Філософські та методологічні проблеми права. 2022. № 1(23). С. 57-69. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/21833/1/%D0%A8%D0%B0%D0%BF%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%B0%20%D0%9D.%D0%9A.%2C%20%D0%9A%D0%B0%D0%BC%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9D.%D0%92..pdf>.
36. Semeniuk I., Makhnachova N., Madzharova D. Social and political activity of youth: new challenges for youth policy in the era of globalization. *Науковий журнал «Економіка і регіон»*. Полтава: ПНТУ. 2022. Т. (2(85)). С. 102-111.

Інтернет-ресурси

1. Інтегроване просторове планування для об'єднаних територіальних громад. URL: <https://hromada.canactions.com/pro-prohramu/>.
2. Онлайн-платформа «EdEra». URL: <https://www.ed-era.com/>.
3. Онлайн-платформа «Prometheus». URL: <https://prometheus.org.ua>.
4. Офіційний веб-сайт Міністерства цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/>.
5. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>.
6. Сайт Європейського Союзу (ЄС). URL: <https://europa.eu/>.
7. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>.
8. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua/>.
9. OpenUp Ukraine. URL: <https://openup.org.ua/>.
10. The official portal for European data. Open Data Maturity Report. URL: <https://data.europa.eu/en/publications/open-data-maturity>.

Офіційні документи

1. Закон України “Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України” від 02.12.2012, підстава - 5463-VI. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>
2. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій» від 09.07.2022 № 2389-IX. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2389-20#Text>.
3. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 01.07.2010 № 2411-VI. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>.
4. Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 № 2469-VIII. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.
5. Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» від 13.12.2022 № 2834-IX. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-20#Text>.
6. Наказ Міністерства розвитку громад та територій України “Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад” від 21.12.2022 № 265. URL: https://pryluky.cg.gov.ua/blind/web_docs/966/2018/09/docs/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7%20%D0%9C%D1%96%D0%BD%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%BE%D0%BD%D1%83%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%2021.12.2022%E2%84%96%20265%20%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BA%D0%B8%20%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%B9%20%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%B4%20-.pdf
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки» від 05.08.2020 № 695. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>.
8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» від 11.03.2004 № 308. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/308-2004-%D0%BF#Text>.
9. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні» від 20 вересня 2017 р. № 649-р. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80#Text>.